

Akụkọ Ihe Mere E Zoro Ezo nke Amaokwu Nke Iri Anọ - Ọnụọgụgụ Nke Iri Abụọ na Ise

Ezekiel Nomba Isii

Jeff Pippenger

2026-08-11

Anọ m na-adọta site n'otu akụkọ dị n'ime Testimonies nke na-enye ahiri eziokwu dị iche iche n'ihe metụtara ahụmahụ Ezekiel, Aizaya, na Jọn n'ime ebe nsọ ahụ. Jọn tughariri ihu olu dị n'azụ ya n'Akwụkwọ Mkpughe isi nke mbụ.

Anọ m n'ime Mmụọ n'ubochi nke Onyenwe anyi, m wee nụ n'azụ m nnukwu olu, dika nke opi, Na-asị, Abụ m Alfa na Omega, onye mbụ na onye ikpeazụ: ma, Ihe i na-ahụ, dee ya n'akwụkwọ, ziga ya kwa ụka asaa ndi di n'Asia; nye Ephesos, na nye Smina, na nye Pegamos, na nye Tayataira, na nye Sadis, na nye Filadelfia, na nye Laodisia. M wee tugharia ihu olu ahụ nke gwara m okwu. Mgbe m tughariri, ahuru m ihe-ndoba-oriona olaedo asaa. Mkpughe 1:10–12.

Site n'agwaetiti Patmos, ma mesia banye n'ebe nsọ nke eluigwe, ebe Jọn huru ohuu ahụ nke Kraịst nke Nwannaanyi White gwara anyi banyere ya, bu otu ohuu ahụ Daniel huru n'isi nke iri nke akwụkwọ ya.

“N'ubochi ndi ahụ, mụ onwe m, Daniel, nọ na-eru uju izu atọ zuru ezu. Erighi m achicha o bula na-atọ uto, anụ ahụ ma o bu mmanya abiaghikwa n'onu m, emeghikwa m onwe m mmanu ma oli.... Mgbe ahụ, m weliri anya m elu, lee, ma hu, ma le, otu nwoke yi uwe linin, onye e ji olaedo oma nke Uphaz kee n'ukwu. Ahu ya dikwa ka beryl, ihu ya di ka odidi amuma, anya ya di ka oriona oku, ogwe aka ya na ukwu ya di ka ola kopa a sachapuru nke oma n'ucha, olu okwu ya di ka olu nke igwe mmadu' (Daniel 10:2–6).”

“Nkwa a yiri nke Jọn nyere mgbe e kpughere Kraịst nye ya n'agwaetiti Patmos. O dighi onye di ala karja Okpara Chineke putara n'ihu Daniel. Onyenwe anyi na otu ozi ozọ nke eluigwe na-abia ikuziri Daniel ihe ga-eme n'ubochi ikpeazu.” Sanctified Life, 49.

Amaokwu itoolu mbu na-akwa otu e si emeghe Mkpughe nke Jisọs Kraịst obere oge tupu mmechi nke oge e nyere mmadu ka o kpebie. E nyere mkpughe ahụ site n'aka Chineke nye Jisọs, onye nyefere ya Gabriel, onye nyefere ya Jọn ya na iwu ka Jọn zigara ozi ahụ ụka asaa ahụ. Aizaja natara iwu ya ime otu ihe ahụ n'isi nke isii, Ezekiel kwa natara otu iwu ahụ n'isi nke abuo na nke atọ. Jọn bu onye mkporo mgbe o natara iwu ya; Ezekiel na Daniel bu ndi a doro n'agha na Babilon, Aizaja kwa na-ebi n'oge akuko ihe mere eme nke Ehaz, eze ojoo nke Juda.

“E nwere ukwu n'ime ukwu, n'usoro di nnoo mgbagwoju anya nke na n'ile ya anya mbu ha yiri Ezekiel ka ihe niile no n'ogba aghara. Ma mgbe ha na-akpughari, o bu n'izi ezi mara mma na n'idi n'otu zuru oke ka ha na-eme ya. Ndi di n'eluigwe no na-eme ka ukwu ndi a na-akpughari, ma, karja ihe niile, n'elu ocheeze ebube ahụ nke sapphire, no Onye Ebighi Ebi; ebe gburugburu ocheeze ahụ di eke na egwurugwu na-agba ya gburugburu, ihe nnochianya nke

amara na ihunanya. N'ibụ onye ebube dị egwu nke ihe ahụ o hụrụ kpuchiri ike, Ezekiel dara n'ala n'ihu ya, mgbe olu gwara ya ka o bilie ma nọ okwu nke Onyenwe anyị. Mgbe ahụ e nyere ya ozi idọ aka ná ntị maka Izrel." Testimonies, 751.

Anụkwara m olu nke Onyenwe anyị, na-asị, Ònye ka m ga-eziga, ònyekwa ga-aga n'ihu anyị? Mgbe ahụ, asịrị m, Lee m; ziga m. Aịsaja 6:8.

"E nyere Ezekiel ọhụụ a n'oge uche ya jupụtara n'amụma ọjọọ na-akụda mmụọ. Ọ hụrụ ala nna nna ya ka ọ togbo n'efu..."

"N'otu aka ahụkwa, mgbe Chineke na-achọ imeghe nye Jọn onye a hụrụ n'anya akụkọ ihe mere eme nke nzukọ maka ọgbọ ndị ga-abia, O nyere ya nkwenye banyere mmasi na nlekota nke Onye Nzọpụta n'ebe ndị Ya nọ site n'ime ka o hụ 'Otu onye yiri Nwa nke mmadụ,' ka Ọ na-agaghari n'etiti ihe ndọba oriona ndị ahụ, nke nọchiri anya ụka asaa. ..."

"Nkuzi ndị a bụ maka uru anyị. Anyị kwesiri itokwasị okwukwe anyị n'ebe Chineke nọ, n'ihu na e nwere oge dị nnọọ n'ihu anyị nke ga-anwale mkpuru obi mmadụ. ..."

"Anyị na-eguzo n'ọnụ ụzọ ihe omume ndị dị ukwu ma dị nsọ. Amụma na-emezu ngwa ngwa. Onye-nwe anyị nọ n'ọnụ ụzọ. N'oge na-adighi anya, a ga-emege n'ihu anyị oge jupụtara n'ihe ga-adoro mmasi nke ukwu nye ndị niile dị ndụ. A ga-eme ka esemokwu nke oge gara aga bilie ọzọ; esemokwu ọhụrụ ga-ebilikwa. Ihe nkiri ndị a ga-eme n'ụwa anyị abughidi ihe mmadụ roro nro banyere ha. Setan na-arụ ọrụ site n'aka ndị mmadụ. Ndị na-agbali igbanwe Iwu Ukwu Ala ahụ ma nweta iwu ga-amanye idebe ubochi Sọnde aghotachaghị nke oma ihe ga-esi na ya pụta. Nsogbu dị ukwu eruola anyị nso."

"Ma ndị ohu Chineke ekwesighi itokwasị onwe ha obi n'oge nnukwu mberede a. N'ime ọhụụ e nyere Aizaya, Ezekiel, na Jọn, anyị na-ahụ etu eluigwe si nwee njikọ chiri anya na ihe omume ndị na-eme n'elu ụwa nakwa etu nlekota Chineke si dị ukwu n'ebe ndị ahụ nọ nke na-eguzosi ike n'ihe nye Ya. Ụwa enweghichi onye na-achị ya. Ọ dighi. Usoro ihe omume ndị na-abia di n'aka Onyenweanyị. Ebube Eluigwe nwere akara aka nke mba di iche iche, nakwa ihe gbasara nzukọ Ya, n'aka Ya kpomkwem. ..."

"N'ọhụụ Ezekiel, Chineke nwere aka Ya n'okpuru nku ndi cherubim. Nke a bụ iji kuziere ndi ohu Ya na ọ bụ ike di nsọ nke Chineke na-enye ha ihe iga nke oma. Ọ ga-aruko ọrụ na ha ma ọ bụrụ na ha ewepu ajo omume ma buri ndi di ocha n'obi na n'uzo ndu ha.

"Ihe ahụ na-enwu gbaa nke na-agaghari n'etiti ihe ndi di ndu, n'oso nke amuma oku, na-anochi anya oso nke ọrụ a ga-eji n'ikpeazu gaa n'ihu ruo n'izu oke ya. ..."

"Umunna, ugbo a abughi oge iru uju na nkuda mmuo, abughikwa oge inyefe onwe unu n'aka obi abuo na ekweghi ekwe. Kraist abughi ugbo a Onye Nzoputa no n'ili ohuru Josef, nke e ji nnukwu nkume mechie ma jiri akara ndi Rom kaa; anyi nwere Onye Nzoputa ahụ nke si n'onwu bilie. Ọ bụ Eze, Onyenwe anyi nke usuu ndi agha; Ọ nọ ọdụ n'etiti ndi cherubim; ma n'etiti esemokwu na ogba aghara nke mba di iche iche Ọ ka na-ehekwa ndi Ya. Onye ahụ na-achị n'eluigwe bụ Onye Nzoputa anyi. Ọ na-atu ihe onwunwa o bula. Ọ na-elekota oku nke oku ahụ nke ga-anwale mkpuruobi o bula. Mgbe a ga-akwatu ebe e wusiri ike nke ndi eze, mgbe akụ nke iwe Chineke ga-adu site n'obi ndi iro Ya, ndi Ya ga-adị nchebe n'aka Ya."

Testimonies, mpiakota 5, 752–754.

Ndị àmà anọ nke Akwukwọ Nsọ na-agba ama eziokwu ahụ na e nyere ozi nke Mkpughe nke Jizos Kraist nye ndị ahụ e ji ahụmịhe ndị amụma ndị a nọ n’ebe nsọ mee ihe nnọchianya ha. Ọ bụ mgbe anyị banyere n’ebe nsọ nke eluigwe ka a na-enye anyị ozi ahụ a họtara anyị ikwusa. “Ọkụ nke ite-ọkụ” nke na-anwale “mkpuru obi ọ bula” bụ ite-ọkụ nke Malakai isi nke atọ.

Ma ònye pụrụ idi n’ubochi ọbibiya Ya? Ònye ga-eguzokwa mgbe Ọ putara? N’ihi na Ọ dị ka ọkụ nke onye na-anucha ọla, dika ka ncha nke ndị na-asa ákwà: Ọ ga-anọdukwa dika onye na-anucha ma na-eme ka ọlaocha dị ọcha: Ọ ga-emekwa ka umu ndị Livaị dị ọcha, sachapukwa ha dika ọlaedo na ọlaocha, ka ha wee chuo àjà nye Onyenwe anyị n’ezi omume. Mgbe ahụ, àjà Juda na Jerusalem ga-atọ Onyenwe anyị uto, dika n’ubochi ochie, na dika n’afọ ndị gara aga. Malakai 3:2–4.

Onye na-anucha ọlaocha maara na ọlaocha ahụ anọwo n’ime ọkụ ahụ oge ziri ezi mgbe ọ dị ọcha nke ukwu nke na ọ na-egosiputa ihu onye na-anucha ya. Eziokwu a gbasara otú e si anucha ọlaocha n’oge ochie kwekọrọ na ngwaa na-akpata ihe, “marah,” nke Daniel huru n’isi nke iri. N’ubochi ikpeazu ndị a, Onyenwe anyị na-eduba ndị Ya banye n’ebe nsọ ahụ iji nwalee, sachapu, ma kpochapu ndị a na-ahoputa ka ha buru akukụ nke ọkọloto nke otu narị puku mmadụ iri anọ na anọ ahụ. N’oge a, “Ọ ga-arụ ọrụ na” anyị, “ma ọ buru na” anyị “ga-ewepu ajọ omume ma buru ndị dị ọcha n’obi na ná ndụ.” Ufodu, dika n’isi nke iri nke Daniel, na-agbapu n’ahumahu ahụ, ma ndị ahụ, nke Daniel nochiri anya ha, na-ahụ nnukwu ọhụ enyo ahụ nke mkpughe nke Jisọs Kraist ga, dika Aizaya si kowaa ya, nwee otu icheku ọkụ sitere n’ebe ichuàjà ahụ metuta egbugbere ọnu ha, a ga-asachapukwa ha ma kwadebe ha inye ozi nye ma ụka dapuru n’ezi okwukwe, ma mesia ụwa.

A na-ebute ozi a nye mkpuruobi ndị ahụ kwesiri ntukwasị obi nọ n’ebe nsọ. Levitikos iri abuo na atọ, mgbe e kwekọrọ ya na oge Pentikost, e mere ya ka ọ buru ngosiputa nke Igbe ogbugba ndụ dị n’Ebe Kachasi Nsọ. Site n’okwukwe, nhazi nke ozi nke isi ahụ na-akowaputa akara uto atọ n’ime akukọ ihe mere eme dị nsọ, nke ule ọkụ ahụ mezuru. N’ezie dị omimi nke Chukwu nyere—nhazi amuma nke isi nke iri abuo na atọ na-enye onye na-amu amuma aka ichota Ezekiel n’amaokwu nke mbu nke isi nke mbu.

Ma o wee ruo n’afọ nke iri atọ, n’onwa nke anọ, n’ubochi nke ise nke onwa ahụ, mgbe m nọ n’etiti ndị a dotara n’agha n’akukụ osimiri Kebar, ka e meghere eluigwe, m wee hụ ọhụ nke Chineke. N’ubochi nke ise nke onwa ahụ, nke bụ afọ nke ise nke ndota n’agha nke eze Jehoiakin. Ezekiel 1:1, 2.

Dika onye nchuàjà n’oge nsigbu nke puku mmadụ narị otu na iri anọ na anọ ahụ, Izikiel nọ n’afọ nke iri atọ nke okirikiri Jubili nke iri na asaa, afọ ise tupu nke atọ n’ime mwakpo atọ Nebukadneza mere megide Jerusalem n’afọ 587 T.K. Afọ nke iri atọ a kpọrọ n’amaokwu ahụ bụ afọ iri atọ ka emechara nnukwu nloghachi-ndụ ime mmuo kacha ukwu n’akukọ ihe mere eme nke Agba Ochie, ọ dika n’ubochi nke ise nke afọ nke ise, ya mere na-etinye onuogu ise n’elu àmà Izikiel. N’amaokwu mmeghe abuo ahụ, anyị huru ka a kpọrọ iri atọ otu ugboro, a kpokwara onuogu ise ugboro atọ. N’usoro Levitikos iri abuo na atọ nke e kwekọrọ n’oge Pentikost, ule nke abuo nke iri atọ nochiri anya ya na-eru ememme opi, ubochi ise ahụ ruo n’irigo elu nke Kraist, mgbe ahụ

ubochi ise ruo n'ubochi mkpuchi mmehie, mgbe ahukwa ubochi ise ruo n'akara uzọ nke na-anochi anya ma mmiri ozuzo mbu (Pentikost) ma nke ikpeazu (Uloikwu). Usoro ahụ na-egosi iri atọ, nke nzokwu ise atọ sochiri. Izikiel nọ n'ulo nsọ, usoro Levitikos iri abuo na atọ bukwa Igbe ahụ.

Akuko ihe mere eme na-agba amà n'ezikwu ahụ na Ezekiel, n'oge ahụ, nọ afọ ise tupu nnochibido ihe nnochianya nke na-agwucha n'ibu ụdị iwu Uka nke Sode na-abia n'oge na-adighi anya, di ka e gosiri ya site n'mbibi nke Jerusalem. Onu ogugu "ise" bu isi ihe di mkpa n'usoro Leviticus iri abuo na atọ, dika o dikwa otu a n'ihe banyere onu ogugu iri atọ.

E gosiwo n'isiokwu ndi a na mgbe e dobere amaokwu iri abuo na abuo mbu nke isi ahụ n'usoro kwekoro na amaokwu iri abuo na abuo ikpeazu, ma e mesia, a doziekwa ahiri abuo ahụ nke amaokwu iri abuo na abuo n'usoro kwekoro na oge Pentikost, na a na-egosi nke oma usoro ule nke nzokwu atọ, nke bu oku oku nke ite-oku Malakai. Nzokwu atọ ahụ nwere alfa na omega n'nzokwu mbu na nke atọ, nke mejuputara usoro nke akara uzọ anọ na-anochi anya otu nzokwu.

Ngabiga, nke emume Achicha Na-ekoghi Iko sochiri, nke onyinye mkpuru mbu nke oka bali sochiri, emesia ubochi 'ise' ruo na njedebe nke emume Achicha Na-ekoghi Iko. Akara uzọ anọ ahụ mejuputara ule mbu, ma Jizos na-egosiputakwa mgbe niile njedebe site na mmalite, ule nke atọ kwa bukwa nke e ji akara uzọ anọ mee. Emume Opi, emesia nrigo nke Kraist nke ubochi Mkpuchi Mmehie sochiri, emesia ubochi ise ka e mesiri obibia nke Pentikost na Ulonsokota. Pentikost bu akara nke mmiri ozuzo mbu, Ulonsokota bukwa akara nke mmiri ozuzo ikpeazu. N'udi Levitikos iri abuo na atọ, Pentikost na Ulonsokota na-adako onu.

Ya mere, unu umu Zaijon, nrijanu onu, nwee kwa obi uto n'ime Onyenwe anyi Chineke unu; n'ihia na O nyewo unu mmiri ozuzo mbu n'oke ya, O ga-emekwa ka mmiri ozuzo biakwasa unu, ya bu, mmiri ozuzo mbu na mmiri ozuzo ikpeazu, n'onwa mbu. Joel 2:23.

Usoro ikpeazu nke nnwale na ime ka o di ocha malitere n'ubochi Disemba 31, 2023. Nnwale mbu bu nnwale ntola, nke e ji esemokwu banyere "ndi na-apunara mmadu ihe n'etiti ndi gi" nochie anya ya, nke kewara otu ahụ a nwalerela na mbu site n'ida mba nke July 18, 2020.

"N'akuko ihe mere eme na n'amuma, Okwu Chineke na-egosi ugu ogologo oge di n'etiti ezikwu na njehie. Agha ahụ ka na-aga n'ihu ruo ugbo a. Ihe ndi dibu ga-emeghari ozo. A ga-eme ka esemokwu ochie di ndu ozo, ma echiche ohuru ga-anogide na-ebili. Ma ndi Chineke, ndi site n'okwukwe ha na mmezu nke amuma sonyere okè n'ikpasa ozi nke mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke atọ, maara ebe ha guzo. Ha nwere ahumahu nke di oké onu ahia kari a olaedo oma. Ha ga-eguzo ike dika nkume, na-ejidesi mmalite nke ntukwasị obi ha ike ruo ogwugwu." Manuscript Releases, volume 1, 47.

N'ime Levitikos iri abuo na atọ, a na-anochi ule mbu anya site n'ogwakota amuma nke ihe atọ, nke ngwucha achicha na-ekoghi eko sochiri ubochi ise ka e mesiri. Ngabiga bu ubochi mbu, emume achicha na-ekoghi eko bu ubochi nke abuo, aja mkpuru mbu bukwa ubochi nke atọ. Ubochi ise ka e mesiri, emume achicha na-ekoghi eko kwusiri. A na-anochikwa nhazi amuma nke nke mbu n'ime ule atọ ahụ anya n'ule nke atọ na nke ikpeazu. N'akara-uzọ nke atọ ahụ, nke mejuputara akara-uzọ atọ nke otu sochiri, emume opi bu ubochi mbu, ma nrigo Kraist n'eluigwe bu ubochi ise ka e mesiri; mgbe ahụ, ubochi mkpuchi mmehie sochiri ubochi ise ka e mesiri; ozokwa, ubochi ise ka e

mesiri, ma Pentikost ma emume Uloikwu na-akara iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya, nke a na-anochi anya ya n'akwukwo Ezekiel dika mbibi Jerusalem.

N'etiti njedebe nke emume achicha na-ekoghi eko na emume opi, e nwere ubochi iri ato, nke na-anochi anya o bughị naani akara nke onye nchua, kama kwa ule nke abuo n'ime ule ato ndi e gosiputara n'ime ihe osise nke Chukwu.

Baptizim nke Kraist na-egosi akara uzọ ato nke Ngabiga, achicha na-ekoghi eko na mkpuru mbu, n'ihu na akara uzọ ato ahụ na-anochi anya onwu Kraist, ili Ya, na mbilite n'onwu Ya. Nzokwu ato ahụ, nke ubochi ise na-esochi ruo n'nzokwu nke anọ, bu nke njedebe ememme achicha na-ekoghi eko na-anochi anya ya. Baptizim ahụ na-eweta nzokwu ato ahụ n'otu mkpirikpi oge mgbe Jon mere Mesaya ya baptizim. Ememme oge opupu ihe ubi na-ekewa nzokwu ato ahụ site n'otu ubochi nke o bula, ememme oge mgbusiakwukwa na-ekewa nzokwu ato ahụ site n'ubochi ise.

Mgbe anyi tinyere ule mbu nke ememme mmiri dika ngwakota nke akara-uzo ato nke otu akara-uzo na-eso ubochi ise e mesiri; ma emesia tinye ememme mgbusiakwukwo dika akara-uzo ato nke otu akara-uzo na-eso ubochi ise e mesiri, a na-eguzobe usoro amuma nke mejuputara akara-uzo alpha nke ato nke ubochi ise na-eso, nke ubochi iri ato na-esokwa, ma ule nke ato nke ememme mgbusiakwukwo dika akara-uzo nke ato nke ubochi ise na-eso—usoro ahụ na-egosi ule mbu dika nke na-ekpuchi ngukota ubochi ise, nke ule nke abuo nke ubochi iri ato na-esochi ya nke na-eru ruo akara-uzo nke ato nke ubochi ise. Ise tinyere iri ato, tinyere ise bu iri anọ (5 + 30 + 5 = 40).

Baptizim nke Kraist sochiri ozugbo ubochi iri anọ, nke mechiri site n'ule ato. A puru imata otutu ihe karja n'usoro Levitikos iri abuo na ato mgbe ejikotara ya na oge Pentikost, ma n'okwa ozo isi ahụ na-anochi anya Igbe Ogbugba Ndu n'Ebe Kachasi Nso.

Ememme opupu ihe ubi na ememme mgbusiakwukwo di na Levitikos iri abuo na ato ka edobere n'etiti ubochi izuike abuo. Ubuchi izuike abuo ahụ na-anochi anya cherubim mkpuchi abuo ahụ, ma ihe iriba ama nke oge Pentikost kwekorọ na Levitikos iri abuo na ato na-anochi anya Igbe ahụ na cherubim mkpuchi abuo ahụ. E duuru Ezekiel banye n'ebe nso n'isi nke mbu, ma mgbe e duuru ya n'ebe ahụ, a huru ya ka o no ubochi ise tupu nnochibido ahụ nke butere mbibi Jerusalem, nke na-anochi anya iwu Sonde na-abia n'oge na-adighi anya. A na-anochi anya iwu Sonde ahụ site na Pentikost na Uloikwu di na Levitikos iri abuo na ato. Ezekiel no n'afọ nke iri ato, ma iri ato bu oge ule nke abuo n'ime ule ato ndi mejuputara oku-oku nke Malakai ato. A na-anochi anya ule nke abuo ahụ site n'ubochi iri ato, dika Ezekiel no n'afọ nke iri ato nke okirikiri Jubili nke iri na asaa nke malitere n'Ememme Ngabiga Ukwu Josaya, dika ndi okakuko ihe mere eme si kpoo ya. Ezekiel no afọ ise tupu nnochibido ahụ nke diri onwa iri na asato, ma o no n'ulo nso, nke bu etiti ule ato ikpeazu ndi na-eme ka ndi foduru di ocha ma sachapu ha. Pita no na Sizeria-Filipai (Panium), kwa n'etiti ule ato, dika Panium (Sizeria-Filipai), ugwu Nnwogharị na obe si anochi anya ya.

N'afọ 592 T.K., e mere ka Izekeiel buru "onye ogbi" n'uzo kariri nke mmadu, o na-asukwa naani mgbe Chineke meghere onu ya. Onodu ahụ gara n'ihu ruo n'ida Jerusalem n'afọ 585/6 T.K.

Chineke mere ka o kwuo okwu mgbe nnọchibido ahụ malitere, n'ubochi "ihe ọchịchọ nke" "anya" ya nwurū, ma e kweghi ya ikwu okwu n'uzọ zuru oke ruo mgbe Jerusalem, "ihe ọchịchọ nke" "anya" Izrel, dara. Ida Jerusalem na-anọchi anya iwu Sọnde nke na-abia ngwa ngwa, ọ bụkwa n'ebe ahụ ka nna Jọn Baptist, onye nchụàjà nke usuu nke asatọ, onye e mere ogbi mgbe ọ na-eje ozi n'ulọ nsọ, nke bụkwa ebe Izekiel nọ (n'ọhụ), ka e mekwara ogbi ruo ihe dị ka ọnwá itoolu. Ọ bụ n'ubochi nke asatọ mgbe a mụsirị Jọn, mgbe a na-ebí ya úgwù, ka e kweere ya ikwu okwu. Ndị amụma abụọ e mere ogbi mgbe ha nọ n'ebe nsọ. Onye amụma nke atọ e mere ogbi mgbe ọ na-ele Kraịst anya n'ebe nsọ bụ Daniel. N'isi nke iri, Daniel nọ n'ebe nsọ, ma dika a na-emetụ ya aka nke ugboro abụọ n'ime ugboro atọ, e mere ya ogbi. N'etiti etiti ka e mere Daniel ogbi.

Ma mgbe o kwuworo m okwu ndi di otu a, m tūrū ihu m n'ala, wee burū onye ogbi. Ma, le, otu onye yiri ọdidi nke umu mmadu meturu egbugbere onu m aka: mgbe ahụ m meghere onu m, kwuo okwu, si onye ahụ nke guzo n'ihu m, O nnam ukwu, site n'ohu a iru uju m alaghachiworị m, ọ nweghikwa ike foduru m. Daniel 10:15, 16.

Ikwu Okwu

A na-ahụ akara ngosi nke "ikwu okwu" n'iwu Sọnde nke na-abia ngwa ngwa mgbe United States na-ekwu okwu dika agwọ ukwu ahụ, inyinya ibu Belam na-ekwu okwu, ọhụ Habakuk na-ekwu okwu ma ọ naghị agha ụgha. Ndị amụma atọ ahụ ndi ogbi, e mere ndi ogbi mgbe ha nọ n'ebe nsọ, na-ekwu okwu n'oge mbibi Jerusalem. N'ihe banyere Zachariah, ọ na-ekwu okwu iji kowaa na aha ọhuru nke nwa ya nwoke ziri ezi, si otú a na-anọchite anya ndi Filadelfia a na-enye aha ọhuru.

Onye meriri emerika ka M ga-eme ogidi n'ulọ nsọ nke Chineke m, ọ gaghikwa apu ọzọ ma ọli: M ga-edekwa n'elu ya aha nke Chineke m, na aha obodo nke Chineke m, nke bụ Jerusalem ọhuru ahụ, nke si n'elugwe n'aka Chineke m na-abia ala: M ga-edekwa kwa n'elu ya aha ọhuru m. Mkpughe 3:12.

E nyere Zekaraya mbadamba ọ ga-edekwa aha ezinulo ọhuru nke Jọn.

O wee ruo, na n'ubochi nke asatọ ha biara ibi nwata ahụ úgwù; ha wee kpọọ ya Zekaraia, di ka aha nna ya si di. Ma nne ya zara si, Mba; kama a ga-akpọ ya Jọn. Ha wee si ya, Ọ dighi onye n'ime ndi ikwu gi a na-akpọ aha a. Ha wee meere nna ya ihe iriba ama, iju ya otu ọ ga-achọ ka a kpọọ ya. O wee rịọ efere ede, dee si, Aha ya bụ Jọn. Ihe a wee ju ha niile anya. Ozugbo ahụ, onu ya meghere, ire ya topukwaara ya; o wee kwuo okwu, too Chineke. Luk 1:59–64.

Aha ọhuru Jọn kwekọrọ na ụka Filadelfia, aha Zekaraia kwekọkwara na Laodisia dika a na-anọchi anya ya n'ime ekweghi-ekwe Zekaraia n'ozu nke mmuo-ozu nke atọ. Ndị amụma niile na-ekwu maka ubochi ikpeazu, ubochi ikpeazu ahukwa bu akuko ihe mere eme nke mmuo-ozu nke atọ. Ya mere, mmuo-ozu ahụ nke wetara ozi ahụ ga-aburiri mmuo-ozu nke atọ. Zekaraia juru ighota na Onyenwe anyi ga-agabiga ụka Ndị Adventist nke Ubochi nke Asaa nke Laodisia. E nwere ihe ndi ọzọ a ga-ekwu gbasara mweghachi nke olu n'ime ndi amuma ndi a, ma anyi ga-anogide na-aga n'ihu n'ibiaru nghota nke ahiri amuma Josaja nso.

Ukwu Ugbo Ala Josaja

Anyị atụlewo okirikiri Jubili nke iri na asaa nke malitere n'oge Emume Ngabiga Josaya n'afọ 622 T.K., ma akara Josaya na-amalite tupu afọ 622 T.K. nnọọ. Nnupụisi nke Izrel nke wetara Sọl n'ocheeze dika eze mbụ nke Izrel gosiri afọ iri anọ nke eze Sọl ga-achi, nke e sochiri ya na afọ iri anọ nke eze Devid ga-achi, nke e sochiri ya kwa na afọ iri anọ nke Solomọn ga-achi. Ijụ Chineke nke kpasuru onye-amụma Samuel iwe nke ukwu mere n'afọ 1097 T.K., ma ọ na-amalite akara amụma nke nnupụisi nke kwusiri n'obe mgbe ndi Juu kwuputara na ha enweghi eze ozo ma e wezuga Siza.

Ma ha tiri mkpu, Wepu ya, wepu ya, kpogide ya n'obe. Pailet juru ha, O bu Eze unu ka m ga-akpogide n'obe? Ndi isi nchujà zara, Anyi enweghi eze ozo ma e wezuga Siza. Jon 19:15.

N'afọ 1097, ndi eze ato ga-achi afọ iri anọ nke o bula ruo onwu Solomọn n'afọ 977 T.K., mgbe alaeze ahụ mesiri kewaa n'ugwu na n'ebe ndida.

Mgbe nke a gasiri, ha chooro eze; Chineke wee nye ha Sọl nwa Kis, nwoke sitere n'ebo Benjamin, ruo afọ iri anọ. Oru Ndiozi 13:21.

Devid di afọ iri ato mgbe o malitere ichi, o chikwara afọ iri anọ. N'Hebron ka o chiri Juda afọ asaa na onwa isii; ma na Jerusalem ka o chiri afọ iri ato na ato n'elu Izrel niile na Juda. 2 Samuel 2:4, 5.

Ochichi Solomọn malitere n'afọ 971 T.K.; e toro ntola Ulo Nso ahụ n'afọ nke anọ nke Solomọn (967 T.K.). Owuwu ahụ weere afọ asaa (1 Ndi Eze 6:37–38), e mezuwara Ulo Nso ahụ n'onwa nke asato n'afọ nke iri na otu nke Solomọn. Nraranye ochichi ahụ n'uzo iwu mere n'onwa nke asaa (onwa Etanim), n'oge Ememme Uloikwu (1 Ndi Eze 8; 2 Ihe E Mere 5–7). Ndi eze, Ulo Nso ahụ, na mba ahụ, nke o bula, ka a na-anochi anya ya n'akuko ihe mere eme site n'oge afọ nari anọ na iri itoolu, nke na-akara nke oma oge amuma n'ihe metutara ma ndi eze, ma Ulo Nso ahụ, ma o bu mba ahụ.

A dooro Daniel n'agha n'afọ 607 T.K., o bu ezie na otutu n'ime ndi na-atukota oge Akwukwo Nso na-akowa ya dika 605 T.K. Akuko ihe mere eme aghaghi ikweko na ama amuma ahụ, ma ihe nnochianya nke ihe omume ndi e deputara n'akuko ihe mere eme n'ahiri akuko ihe mere eme nke malitere site n'ochicho inwe eze n'afọ 1097 T.K. na-achọ n'aka otutu ndi ama amuma na 607 T.K. bu ngunye ziri ezi, o bughikwa 605 T.K. Afọ 607 T.K. na-akara njedebe nke afọ nari anọ na iri itoolu n'ahiri ndi eze, ma o na-amalitekwa otu n'ime nnochiteanya ato bu isi nke afọ iri asaa ndi na-aputa n'ahiri ahụ. Afọ 607 T.K. na-akara njedebe nke afọ iri asaa ahụ nke malitere site n'agha e dooro Manase n'afọ 677 T.K. Nnochiteanya mbu nke akara afọ nari anọ na iri itoolu ahụ (nke nwere ndi ama ato n'ahiri ahụ), na-eru ogwugwu ebe otu n'ime ndi ama ato nke afọ iri asaa na-akwusi ma ama ozo nke afọ iri asaa amalite; usoro mgbakọ na mwepu ahụ na-agba akaebe nye 607 T.K., n'agbanyeghi echiche ahụ na a dooro Daniel n'agha n'afọ 605 T.K.

N'ime ahiri ahụ nke nwere oge nke afọ 490 jikotara ya na ndi eze site n'afọ 1097 T.K. ruo n'afọ 607 T.K., e newkwara afọ 490 site n'ido nso Ulo Nso Solomọn ruo n'ido nso Ulo Nso nke mgbe mbula n'agha gasiri site n'aka Zerubbabel n'afọ 516 T.K. Afọ 490 ahụ mejuputara afọ 420 site n'ido nso Solomọn n'afọ nke iri na otu nke ochichi ya, tinyere afọ 70 nke Ulo Nso ahụ togboro

n'efu n'oge mbula n'agha, nke ha hà ọnụ buru afọ 490. Iwu nke atọ nke Ataksaksis bjara afọ 59 ka e mesiri, n'afọ 457 T.K., ma buru akara mmalite nke afọ 490 ndi e "kpebiri" (e bipuru, Daniel 9:24) nye ndi Chineke, nke kwusiri n'afọ 34 n'oge a turu Stivin nkume. N'ezie, e nwere otutu ndiamà oge ndi ozo miri emi n'ahiri amuma ahụ nke na-amalite n'okwukwe ndapu isi nke iju Chineke na Mmuo nke Amuma n'afọ 1097 T.K. ma na-agwu mgbe Stivin huru Kraist ka o guzo n'aka nri Chineke. N'ime ama a ka anyi na-ahụ wiil amuma nke Josaya.

Ana m asi "ndapu n'ezi okwukwe nke ntola," n'ih i na mmalite nke ahiri ahụ na-egosi mgbe Izrel juru Chineke dika Eze, n'ochicho ha inwe eze nke uwa, si otu a kpo akara ntola ochichi eze mmadu nke Izrel. Ana m edeekwa nke a n'ih i na wiil Josai, nke putara "ntola nke Chineke," bu ihe nnochianya nke ma ntola ahụ ma ndapu n'ezi okwukwe nke ntola n'etiti ndi Chineke.

Mgbe Solomon nwusiri, ma ebo iri na abuo ahụ kewara n'ugwu na n'ebe ndida, onye-amuma ahụ na-erubeghi isi baara nraranye Jeroboam nyefere usoro ofufe adigboroja mba, ma mbaa ya ahụ nwere amuma banyere eze ga-abia nke a ga-akpo Josaya. N'oge ndapu n'ezi-okwukwe nke Jeroboam na ebo iri nke ugwu nke toro ntola, e buru amuma banyere Josaya na mgba ya nke Ememme Ngabiga Ukwu nke afọ 622 BC na-akara. E wetara mgba ahụ site n'ichoputa akwukwo Mozis dere na site n'ikwuputa ikpe megide ndi Chineke n'ih i ndapu n'ezi-okwukwe ha na-aga n'ihu. Mgbe a guru eze Josaya okwu ndi sitere n'akwukwo Mozis dere, nke ahụ mutara mgba kasinu n'akuko ihe mere eme nke Agba Ochie. Amuma ahụ banyere nwatakiri ga-amu n'odinihu nke a ga-akpo Josaya nwekwa ikpe-ama amuma megide ndapu n'ezi-okwukwe nke toro ntola nke onye-amuma ahụ na-erubeghi isi boro eze Jeroboam.

Oubu onu nke Mosis, dika Daniel si kpo ya, bu "oge asaa" nke Levitikos iri abuo na isii, o ghokwara nchoputa ntola nke William Miller, onye bu ihe nnochianya nke eziokwu ntola nile nke Adventizim. Inye ike ozi Miller n'ubochi Ogost 11, 1840, sitere n'oru "Josaya" Litch n'afọ 1838 na 1840. N'afọ 1863, a wepuru ntola ndi ahụ n'akuku, "oge asaa" wee buru ihe nnochianya o bughị naani nke eziokwu ntola nile nke ndi Millerait Filadelfia, kama kwa ihe nnochianya nke nnupuisi nke Millerizim Laodisia megide ntola ndi ahụ. Akuko ihe mere eme nke ndi Millerait nke mmuo ozi mbu na nke abuo nwere ihe nnochianya nke "Josaya," nke a ga-emeghachi n'uzo ziri ezi ruo n'akwukwo ozi o bua n'akuko ihe mere eme nke puku mmadu nari ano na iri ano na ano. Wiil Josaya na-alaghachi azu ruo n'ime amoosu nke eze Sol, ma sitekwa n'ebe ahụ ruo n'itupu n'ez i nke uka Seventh-day Adventist nke Laodisia n'oge iwu ubochi Uka. Wiil Josaya n'akwukwo Ezikiel no ugbo a n'usoro a na-ekpughe ya, dika njedebe kasinu nke ika akara nke puku mmadu nari ano na iri ano na ano.

Anyi ga-aga n'ihu n'ih e ndi a n'isiokwu na-esote.